

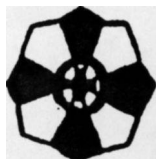
SPÅNGA BYGDEN

Nr 69

Maj 1999

Spånga Fornminnes- och Hembygdsgille

SPÅNGA BYGDEN

Utges av Spånga Fornminnes- och Hembygdsgille, som tillhör Sveriges Hembygdsförbund.
Utkommer med fyra nummer om året.

Redaktion

Inga-Britt Häggström, Hans Anderson, Jens-Ove Näslund

Innehåll

När Bromsten blomstrade och blev municipalsamhälle	3
Flysta Expressen	10
En liten historik om Flysta	11
Runstenarna vid Spånga kyrka	13
Festdag i Spånga Centrum och i Bromsten	17
Vårutflykt, vårvandring och Nälsta Gård	18
Gillesråd 1999 m. m.	19
Nya medlemmar	20

Omslagsbilden visar Bromstens nedlagda järnvägsstation i vinterskrud.

När Bromsten blomstrade och blev municipalsamhälle

Utvecklingen efter första villabebyggelsen

I förra numret av SPÅNGA-BYGDEN berättades hur det gick till när Bromsten styckades och såldes till villatomter. Och det är klart att man undrar hur det gick sedan.

De nyblivna villaägarna kallade sig kolonister. De tomter som låg närmare järnvägen och nedanför nuvarande Duvbovägen kallades för nedre kolonien och de som låg högre upp mot skogsområdet kallades följaktligen för övre kolonien.

År 1902 inköpte J E Lignell Ludvig Talens andelar och blev på så sätt ensam ägare till hela Bromstens gård och återstående mark. Han skänkte tomt nr 226 (skoltomten) till Spånga kommun.

Tio stycken intresserade och förutseende nybyggare, hrr E Olsson, O F Rydén, J Engström, K A Johansson, A J Lundell, C F Stenberg, A Nilsson, J E Johansson, Jan Johansson och G L Ahlstedt vilka ville bevara den vackra och centralt belägna skogstomten bredvid skolan (Skansen) som samhällets egendom tecknade gemensam förbindelse för köpesumman på Skansenområdet samt betalade av egna medel både räntor och amorteringar tills de vid municipalstämma i mars 1905 kunde överlämna området med häftande gäld till Bromstens municipalsamhälle. Vid detta tillfälle överlämnade A O Hallgren 50 kronor som bidrag till inköp av marken till stämman.

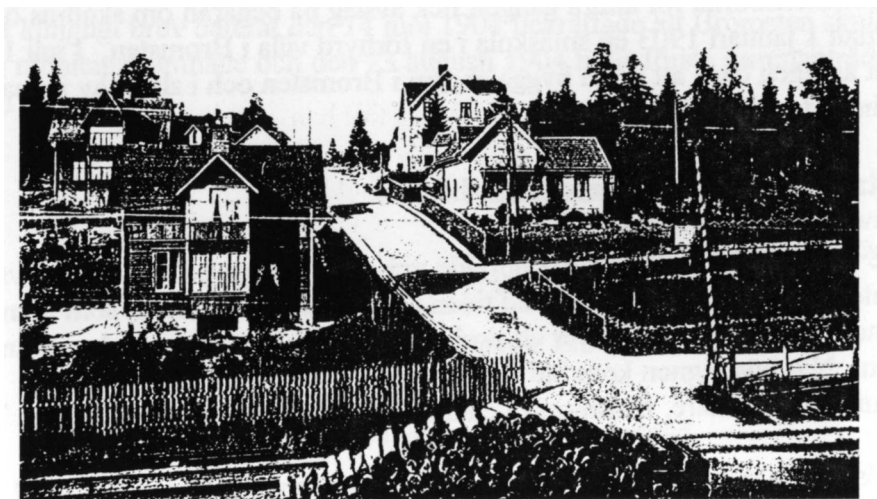
Bromstens villasamhälle ägdes av J E Lignell tills han i augusti 1908 avgick med döden. Sedan den 26 april 1908 "två tomter om vardera 10 000 kv fot, att användas den ena till byggplats och den andra till utse dessa tomter på lämplig plats. Vidare hade hr Lignell skänkt samhället den s k Folkparken (c:a 15 tunnland skogsmark) samt, genom testamente, en donation på 5 000 kr att användas till samhällets förmån. Efter brukspatron Lignells död bildade hans sterbhus Aktiebolaget Billiga Tomter, vilket övertog hans samtliga affärer.

Under tiden såldes allt fler tomter i Bromsten. Husvirket kom med järnvägen och lastades av vid stationen. Åkare Engström som bodde i den lilla stugan bredvid spruthuset hade fullt knog att med häst och vagn köra virket till respektive tomter.

Bromstens Järnvägsstation

Den 9/10 1901 skriver Sundbybergs och Solna tidning att "det nybyggda stationshuset i Bromsten togs i lördags för första gången i bruk. Det har ungefär samma form och inredning som stationsbyggnaden i Huvudsta och består av en väntsal, ett expeditjonsrum och ett par rum för stationsföreståndarens bostad". Till stationsföreståndare utsågs C A Törnblom. Tidningen skrev senare om ett "nidingsdåd" som hade begåtts mot stationshuset. Natten efter invigningen hade någon slagit sönder fönstret i en dörr för att göra inbrott men inte kommit vidare. Länsman beklagade att spåren efter nidingen var så små att utsikten att fånga honom voro ringa.

I februari 1902 öppnades Bromstens första poststation. Den inrymdes i järnvägens expeditjonsrum. Till postexpeditör utsågs stationsföreståndaren C A Törnblom. Postgången ordnades så att man frågade Törnblom om brevet man väntade hade kommit och så fick man det över disk. Eller så kunde grannen ha med sig hälsning från Törnblom att man hade post att hämta. En äldre bromstensbo har berättat "du förstår här kände vi alla. Vi var ju inte fler den första tiden".

Gamla järnvägsövergången i Bromsten.

Skolhusfrågan

Den 1/6 1901 gjorde patron Talén en framställning till kyrkostämman om tillåtelse att bygga en skola i Bromsten. Den 5/6 hade stämman sammanträde där man efter ett kort meningsutbyte avlog begäran med den motiveringen att man inte ansåg det vara av behovet påkallat. Kyrkskolan räckte till och inget särskilt skäl fanns för övrigt.

Duvbo hade heller ingen skola fastän där fanns ett 80-tal skolpliktiga barn. Så både bromstens- och duvbobarnen fick traska i alla väder till skolan som låg intill Spånga kyrka.

Vid denna tid (1901) var den nuvarande dalen mellan Rinkeby och Bromsten ett stort träskområde som man måste gå runt för att komma till skolan. Föräldrarna förmanade barnen strängt att inte gena genom träsket för att inte gå ner sig och drunkna.

Duvboborna lät sig ej nöja utan såg till att bygga en skola som startade den 10 oktober 1901. Cirka hundra skolgångsskyldiga barn började sin skolgång under ledning av lärarinnan A Lindgren från Stockholm.

När bromstensborna för andra gången fick avslag på begäran om skolhus öppnade man 1 januari 1903 en småskola i en förhyrd villa i Bromsten. I juli 1904 var det äntligen dags att börja bygga skolan i Bromsten och i slutet av januari 1905 invigdes skolan.

Första föreningen i Bromsten bildas.

När de första egnahemsbyggarna började gräva och bygga på sina tomter var Bromsten en lantlig idyll. Men med tiden upptäckte man åtskilligt som man ville ändra på. Vägarna t ex var ett problem. De orkade inte med den ökande trafiken. När höstregnen kom blev det djupa spår av hästar och vagnshjul. Att akut få fram läkare, barnmorska eller annan hjälp var nästan omöjligt.

Det måste bli bättre ordning och reda i många stycken sade kolonisterna till varandra. Och den 8 februari 1902 bildades Bromstens kolonistförening, vars syfte sades vara att dryfta, tillvarataga och bevara gemensamma intressen.

1903 blir Duvbo municipalsamhälle. Nu beslutar sig också Bromstens kolonister att följa Duvbos exempel.

Anm. Med municipal menas ett samhälle med eget ansvar, som själva får tillämpa stadsstadgorna såsom brand-, byggnads-, hälsovårds- och ordnings stadgor. Får upp- ta municipalskatt enligt samma principer som kommunalskatt.

Samhällets beslut fattades av municipalstämman, i vilken alla röstberättigade kunde delta. 1919 övergick man till representativ demokrati genom att municipalfullmäktige infördes. Enligt uppgift i municipalfullmäktiges protokollbok fick den ledamot av fullmäktige, som utan giltigt skäl uteblev från ett sammanträde betala två kronor. Som verkställande organ tjänstgjorde municipalnämnden. Med andra ord samhällets styrelse.

Framställning om att få bilda ett sådant samhälle lämnades till Spånga kommunalstämma, vilken beviljade ansökan. Stämmans ordförande kamrer K Rehn lämnade ansökan till kungliga befallningshavande och så rullade det hela igång

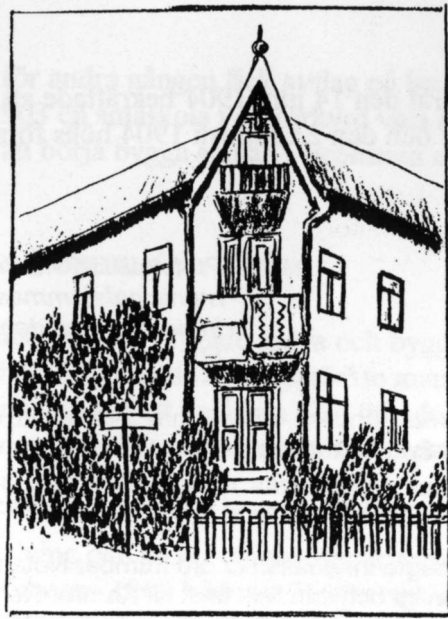
Ett kungligt brev daterat den 14 juni 1904 bekräftade att Bromsten skulle få bli municipalsamhälle och den 23 augusti 1904 hölls första sammanträdet enligt följande:

*Protokoll fört vid Bromstens
municipalstämmas första samman-
träde tisdagen den 23 augusti 1904
kl 6.30 em.*

- § 1 Stämman afhölls i villa Mamre, Bromsten, och hade att förrätta val af municipalnämnd.
- § 2 Stämman förklarades af ordföraren öppnad.
- § 3 Med några innehållsrika ord frambar Notarien Hallgren ett personligt och samfällt tack till Kamrer Rehn för hans oförtrutna arbete i och för municipalsamhällets bildande såväl som för de af honom vid den förut hållna kommunalstämman, varmt framsagda välgångsönskingar öfver det nybildade municipalsamhället. Mötet instämde i herr Hallgrens tacksamhetsuttryck genom att stå upp.
- § 4 Det ärende som förelåg stämman till överläggning och beslut var att tillsätta municipalnämnd.
- § 5 På Notarien Hallgrens förslag valdes enstämmigt till ledamöter i municipalnämnden snickaren A H Dahl, telefonarbetaren J E Johansson, predikanten CO Pettersson, snickaren J Engström och snickaren C E Bergstrand.
- § 6 Till ordförande i municipalnämnden valde stämman på notarien Hallgrens förslag snickaren A H Dahl och till vice ordf telefonarbetaren J E Johansson.
- § 7 Till justeringsmän valdes enstämmigt handlanden E Olsson och herr J F Lundberg.

Bromsten som ofvan
23 augusti 1904
K Sandberg
ordf i municipalstämman

Justeras
J F Lundberg
Erik Olsson

Bromstens "Rådhus" vid Mamrevägen

Vid extra stämma den 18 september förekom val av ledamöter i övriga nämnder och styrelser. Alla förtroendeposter besattes av personer föreslagna av fastighetsägareföreningen.

Sammanträdeslokal blev först ett hus vid Mamrevägen, vilket baptisterna välvilligt upplät för municipalstämman. Municipalfullmäktige däremot höll till i Bromstens skola, uppförd 1904. Senare byggdes ett särskilt municipalhus. Hit flyttade fullmäktige och övriga municipala organ. En allmän tvättstuga inrättades samtidigt i husets källare.

Det är nu, som något jag vill kalla, "Bromstensandan uppstår". Kloka, ansvarskännande, driftiga och något "sturiga" män och kvinnor leder Bromstens samhälle genom tiderna.

Bromsten blomstrar, kanske inte glamoröst, men behovsanpassat vad det gäller affärer av alla slag. Föreningslivet blomstrar med ett otal av föreningar. Det bildades religiösa föreningar, nykterhetsföreningar, ungdomsföreningar, Folket Hus-förening, idrottsföreningar och sist men inte minst politiska föreningar. De styrande kämpade för att samhället skulle efterleva och upprätt-

hålla alla stadsstadgarnas brand-, hälsovård-, ordnings- och byggnadsbestämmelser. I bland uppstod både roliga eller tragiska historier när Bromstens medborgare inte alltid ville foga sig i bestämmelserna.

År 1949 blev Bromsten inkorporerat av Stockholms stad. Allt skulle bli så bra. Med ordning på vatten och avlopp och nya namn på vägarna och hyreshus osv.

Men järnvägsstationen försvann, posten försvann och stationshuset revs. Affärerna kring stationsområdet försvann då inga resenärer på väg från eller till jobbet passerade förbi och handlade på vägen. En vital del av Bromsten dog!

Senare belades den södra delen av Bromsten med byggförbud, gamla hus förslummades eftersom de skulle rivras för att ge plats åt den nya vägen som skulle byggas över järnvägen, fast man visste inte riktigt när. Och åren blev till decennier innan något hände.

Men villasamhället som sådant blomstrar, tomter delas och nya vackra villor byggs och det är slut på den "vilda byggnadsstilen" som florerade i samhällets första år. Idag kan man ännu se en del gamla underbara hus pietetsfullt renoverade och en del färgsatta så de liknar små läckra marzipanbakelser. Gå Tallåsvägen - Lilla Banvägen - Bockfjällsvägen så får ni se!

Inga-Britt Häggström

Källor: Claes Rönns samlade skrifter
Bromstenskuriren
Spånga Bygden nr 5.

PS Vet ni vad jag såg i Bromsten häromdagen? Jo, en fiskmåsa som slogs med en tax om en strömming som fiskmåsen hade i näbben var han nu hade fått den ifrån. Och fastän matte hjälpte till och drog i taxen så blev det fiskmåsen som vann.

Bromsten

är

fantastiskt!

DS

FLYSTA- EXPRESSEN

Pris 25 öre.

JUBILEUMSFEST.

I anledning av sin 20-åriga tillvaro anordnar Flysta municipalsamhälle

STORFEST

i Spånga Folkets Park

Lördagen den 19 och Söndagen den 20 juli 1924

med början på Lördagen kl. 7 e. m. och Söndagen kl. 1 e. m.

MÅNGA ÖVERRASKNINGAR:

SÅNG MUSIK DANS FYRVERKERI.

CYKELTÄVLAN på 10 mil med deltagare från Sundbybergs, Hässelby och Bromstens idrottsklubbar.
Placeringar för tävlingarna meddelas på lördagen med särskilda program.

PRISERNA UTSTÄLLAS I PARKEN. Arrangör: BROMSTENS IDROTTSKLUBB.

TOMBOLA

med många värdefulla vinster, bl. a. presentkort å 200 kr. m. m. Lottpris 50 öre.

OBS! Endast värdefulla vinster. **OBS!**

Konsert- o. Dansmusik Sång Uppträdande, enligt senare utkommande program,
utföres av en avdelning ur av
Svenska Musikerförbundet, Sthlm. Damkör. av Revyakadempelare Bertil Berglund.
Välkänd från Pallas-Teatern i Stockholm.

Kägelbana, Prisskjutning, Gissningstävlan, Fiskdamm, Karusell Obs. I Den i fjol så omyckta karusellen GÖTA framträder i alldeles ny skepnad och nystämt postliv.

SERVERING av Kaffe, Läskedrycker, Choklad, Frukt, Cigarrer, Cigaretter, Varm Korv och Kall Glace.

STORSLAGET FYRVERKERI AVBRÄNNES PÅ SÖNDAGEN.

Spångabor möt mangrant i Folkets Park och två trevliga aftnar garanteras. Nettobehållningen av festen tillfaller Flysta samhälle.

Stora bilkortegen utgår från Folkets Park söndagen kl. 10 f. m. och passerar hela Spånga, Hässelby och Sundbyberg.

Entré 25 öre.

Vördsamt **FESTKOMMITTÉN.**

Många olika tidningar har kommit ut i Spånga under åren. En av dessa är Flystaexpressen och ovanstående nummer kom ut 1924 med anledning av Flystas 20-åriga tillvaro.

En liten historik om Flysta

*Ur FLYSTAEXPRESSEN har vi tagit
en artikel hur man för 75 år sedan kunde
teckna ner en historiebereskrivning över
det då tjuguariga samhället.*

En gård benämnd Stora Flysta belägen i sydvästra delen av den stora socknen Spånga härleder sig från många århundraden tillbaka om vars historia hävderna förtälja att den ägts under århundraden av samma släkt.

Grundläggaren av gården var enligt hävderna en hövding vars namn historien ej känner. Under 17- och 1800-talen bytte gården ägare ett flertal gånger. På slutet av 1800-talet och i början på 1900-talet var gården delad på tvenne ägare herrar Lindahl och Granat. Den sistnämnde sålde sin del till direktör Vall och byggmästare Gustafsson, som insågo att trångboddheten i Stockholm tvingade folk att skaffa sig bostäder på andra orter i Stockholms omgivning med täta och bekväma samt framför allt billiga kommunikationer med huvudstaden, beslöto sig för att stycka sönder sitt område av gården Stora Flysta till egnahemstomter liksom Lindahl förut gjort. Denna styckning började på sista halvåret av år 1903 och i början av år 1904, under vilket sistnämnda år första tomten såldes och första egnahemsvillan uppfördes. Västra delen av gården bebyggdes först men sedan dröjde det ej länge förrän övriga delar av gården styckades.

Denna del är nu även delvis bebyggd men stora områden vänta ännu på sina blivande nya ägare. Länsstyrelsen i Stockholms län har tidigt haft sin uppmärksamhet fast på det lilla spirande samhället vilket bevisas därmed att det ganska snart blev upphöjd till municipalsamhälle, kanske det allra minsta i länet vid sin start. Innevånarna voro blott något hundra, men de nämnder som till följe av municipalutnämningen tillsattes hava arbetat med rastlös ävlan att föra det lilla idoga samhället i täten av de framåt marscherande liknande samhällena. Stora ting hava utförts men många kanske vänta ännu på sin lösning.

För att nämna några av de största frågorna kan framhållas att visshet om att alla gatemark tillhör fastighetsägarna, som i en snar framtid komma att överlemna dem till samhället. Elektrisk energi är framdragen till samhället från statens kraftstation för såväl inom- som utombelysning samt till kraft. Stadsplan är under arbete och blir slutförd under innevarande år. Tomter med rikligt lager av byggnadsmateriel för gatubeläggningar äro av samhället inköpta och delvis tagna i bruk för de gatuarbeten som redan utförts samt en tvättstuga och samlingsrum för nämnder och andra sammanslutningar är redan under uppförande. Automobiltrafik i och genom samhället är på ansökan provisorisk tillåtet men blir troligtvis under året helt och hållet av länsstyrelsen beviljat då stora genomfartsvägen på Sollentuna vägstyrelses bekostnad bliver breddad till lagenlig bredd.

Då nu läsaren sett vilka stora fördelar Flysta erbjuder såsom boningsort tvekar han nog ej att fortast möjligt skaffa sig ett eget hem här på denna väna plats där man i nuvarande och blivande affärer kan erhålla allt vad livets nödortft kräver. Ingen av dem som redan blivit bofast här hava ångrat sina åtgärder utan möjligen att de tänkt därpå försent vilket bevisar att just inga ombyten av fastighetsägare äga rum här. Gör en titt på de trevliga och komfortabla villorna som uppförts och på de små täppornas planteringar omkring dem och ögat blir då förtjust och viljekraften tvingar handen att taga ett litet grepp i plånbokens innehåll såsom handpänning på ett litet näpet eget hem.

O. *Lj-n.*

Runstenarna vid Spånga kyrka

Av arkeolog Magnus Källström

Spånga kyrka äger en imponerande mängd runristningar. Det nu kända antalet uppgår till (om man räknar ett fynd från prästgårdens tomt) 12 stycken, varav 11 är runstenar i vanlig mening, medan den tolfte utgörs av en tidigmedeltida gravhäll med runor.

Tyvärr har tiden farit hårt fram med dessa stenar och huvuddelen av dem utgörs av mindre fragment. På 1940- och 50-talen fanns dessa fragment i kyrkans vapenhus, men senare har samlingen av någon anledning skingrats och fragmenten har under längre perioder förvarats på annan plats eller helt enkelt varit försvunna. Som Jane Hamilton berättade i nr 68 av *Spångabygden* är dock sedan december 1998 samtliga fragment åter på plats i kyrkans vapenhus. Att så kunnat ske är framför allt Janes förtjänst. Genom att göra efterforskningar och stöta på berörda institutioner (bl. a. den som jag tillhör) har hon lyckats samla ihop hela materialet och det en säker, men ändå tillgänglig plats.

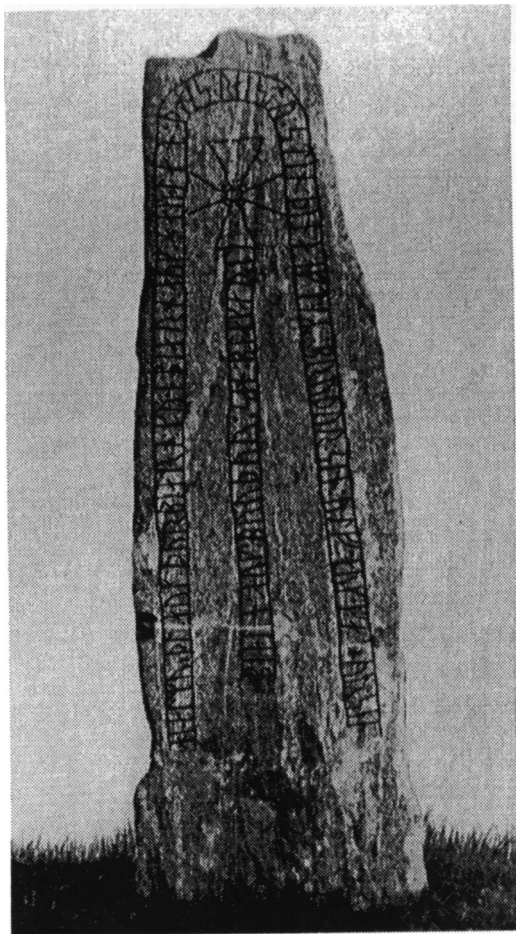
Det finns en särskild poäng med att de skingrade fragmenten har kommit tillbaka till kyrkan. Ett enskilt fragment med några få bevarande tecken kan kanske tyckas mindre märkligt, men betraktar man stenarna tillsammans kan man i detta material i stort följa den uppländska runristartraditionen från omkring år 1000 till 1100-talets början. Den som vill orientera sig i uppländsk runstenskonst och möta några av de mest kända runmästarna avlägger därför med fördel ett besök i Spånga kyrka. Visserligen är det i många fall bara brottstycken som återstår av deras verk, men tillräckligt många karakteristiska drag har för det mesta bevarats för att runristaren skall kunna bestämmas.

Den äldsta av Spånga kyrkas runstenar är dock inget fragment utan den resliga sten som sedan 1920-talet står på kyrkogården sydost om kyrkan. Tidigare hade denna sten, som i *Sveriges runinskrifter* (SRI) benämns

U 61, legat inmurad i sakristians östra vägg. Runstenen sträcker sig 2,3 m över marken, men ristningen är mycket enkelt utformad med jämlöpande runband utan någon särskild utsmyckning. På såväl framsidan som baksidan av stenen finner man det kristna korset. Inskriften är ganska lång och berättar att "Hjälmvid och Torbjörn (och) Gunnbjörn och Halvdan de reste denna sten efter sin broder Ulv och sin fader Björn och sin broder Blååkåre". Med tanke på runstenens storlek har den knappast transporterats alltför långt och personerna som nämns i inskriften kan därför antas ha varit hemmahörande i Spånga by.

U 61 är en ganska typisk representant för den äldsta gruppen av uppländska runstenar. Denna grupp kännetecknas bl. a. frånvaron av djurornamentik, storleken på monumenten och de ofta långa och innehållsrika texterna. I litteraturen kallas dessa stenar för "de oomamenterade stenarna" och de antas ha rests under 1000-talets två första årtionden. Stenarna bär tydliga kristna drag. De pryds nästan alltid med kors och avslutas ofta med en bön för den dödes själ. Denna grupp av runstenar är inte särskilt stor och omfattar högst ett 30-tal ristningar. I stockholmstrakten förekommer ofta inte mer än en eller två stenar av denna typ i varje medeltida socken, vilket tyder på att runstensresandet i början av 1000-talet har varit något exklusivt. I Spånga finns en runsten av amma tidiga typ (U69) även vid Eggeby, som gränsar till Spånga by. Denna sten bär förutom det kristna korset även en lång bön ("Gud hjälpe hans ande bättre än han förtjänade"). På U 61 och U 69 möter av allt att döma namnen på bygdens första kristna. Mot bakgrund av detta är det kanske ingen tillfällighet att kyrkan kom att byggas vid Spånga by och att Eggeby under medeltiden fungerade som prästgård.

En runsten av senare typ (U 62) står rest väster om vapenhuset. I denna ristning har skriftbandet i stället formats som en ormfigur med öppet gap. På stensens mittyta finner man ett kors. Runstenen har sannolikt tillkommit vid 1000-talets mitt och av vissa forskare har den tillskrivits ristaren Fot. Trots att vissa likheter finns är det dock inte helt säkert att stenen är utförd av denna ristare. Inskriften utgörs av en enkel minnesformel "Anund lät resa stenarna (efter) sin fader, och Kättilvi efter sin make." Som framgår av inskriften har stenen ursprungligen haft en numera förlorad parsten. Av den dödes namn återstår endast de två sista runorna **ra**. Förmodar man att det föregående ordet "efter" varit skrivet **iftiR** har namnet troligen inte bestått av mer än fyra runor. En tänkbar rekonstruktion är därför **(ka)ra**, vilket ger ackusativformen av mans-

U61

namnet 'Kåre'. Namnet betyder ursprungligen 'den kruslockige'. Samma namn ingår även i 'Blåkåre' på den ovan nämnda U 61. 'Blåkåre' betyder 'den svartlockige eller eventuellt - om namnet skall utläsas *Bla-Kari* - 'den svart-hårige Kåre'.

Till samma tid som U 62 hör det runstensfragment som i dag ligger på golvet till vapenhuset strax till vänster om dörren mot kyrkogården. Stenen hittades 1953 i den norra porten till kyrkogården och är ett av de fragment som tidigare var på avvägar. På fragmentet finns ett nästan helt fullständigt kors samt rester av

en runslinga. Av inskriften återstår tyvärr endast runorna: ...-n x at x ... "stenen efter...". Sven B. F. Jansson (1953, s. 268), som undersökte stenen samma år som den kom i dagen, fann att den jämna hugningstekniken påminde om Fots sätt att rista. Ytterligare en liten detalj talar för denna attribuering, nämligen ett av de kryssformiga skiljetecknen. Ett särdrag hos Fot är att han inte alltid placerar skiljetecknet i slingans mitt utan ibland förskjuter det mot den övre ramlinjen. Just denna placering har lilla krysset efter runan n!

Ett annat fragment som antagligen skall tillskrivas Fot eller hans skola är det fragment som sitter i den norra ytterväggen och som kom i dagen vid restaureringen 1953-55. Här återstår endast den nedre delen av ristningen, men den rika ornamentiken påminner t. ex. om den stora runhällen U 80 vid Sundby, en ristning som enligt flera forskare är utförd av Fot. Av inskriften finns bara två runor i behåll: -ke... Säkerligen är detta början på ett namn, men det är knappast lönt att spekulera om vilket.

En efterföljare till ristaren Fot har vi sannolikt i fragmentet U 63, som återfanns 1997. I dag finns på detta fragment enbart ornamentik, men på 1600-talet då stenen låg i kyrkans kor fanns också rester av inskriften kvar: ...stain x if-...-...bia... "...stenen ...-björn..." Arkeologen Bengt Bergman (1948 s. 165) menade att stenen säkerligen var ristad av Olev. Tyvärr har denne ristare endast signerat ett par ristningar (U 145 och U 162), varför jämförelsematerialet är mycket litet. Man får kanske nöja sig med att säga att upphovsmannen till U 63 varit väl förfaren i ristarkonsten.

PS

I nästa nummer av Spångabygden fortsätter arkeolog Magnus Källström sin berättelse om "Runstenarna vid Spånga kyrka" och då får vi lära oss andra runstenar och runristare.

DS

Festdag i Spånga centrum

Som framgick i Spånga-Bygden nr 68 hölls vid Solhemsskolan på nyårsaftonen 1948 manifestationen av Spångas inkorporering i Stockholms stad. Det är mer än femtio år sedan och en sådan händelse måste på något sätt uppmärksammas. Spånga-Tensta Stadsdelsförvaltning kommer därför - något sent kanske men ändå - att fira tilldragelsen med en stor festdag i Spånga Centrum lördagen den 11 september 1999. Speciellt framhåller stadsdelsnämnden att detta jubileum skall uppmärksamma Spångas historia och framväxt.

Förutom festdagen då stadsdelsdirektör Jack Kindberg skall inledningstala kommer en hel del övriga arrangemang att genomföras. En jubileumsskrift skall ges ut och i den kommer flera författare att medverka. Runt om i Spånga skall en vandringsutställning ambulera i skolor, på bibliotek m. m. Ett teaterspel skall uppföras och det har anlåtats en speciell författare som också blir teaterstyckets regissör. Utöver detta förbereder man kulturhistoriska vandringar och föredrag skall hållas på olika platser i Spånga.

Det är tydligen upplagt för ett stort jubileumsår men höjdpunkten blir den stora festdagen i Spånga Centrum.

Festdag i Bromsten

Med anledning av att det är hundra år sedan första villabebyggelsen startade i Bromsten och det nya villaområdet lades till grund för den nya delen av Spånga kommer en jubileumsfest att hållas lördagen den 25 september på Bromstens torg. Programmet är inte riktigt klart men arrangören hoppas på en storstilad tillställning. Skolorna i Bromsten skall uppmärksamma händelsen med att ägna sig åt speciella arrangemang. Vidare skall kulturvandringar hållas med guider som berättar om historiska händelser i Bromsten.

Vårutflykt

Lördagen den 29 maj anordnar Gillet en vårutflykt till Stäket. Målet för utflykten är brofästet på gamla E 18. Där kommer ledaren för Upplands-Bro kulturhistoriska forskningsinstitut Börje Sanden att möta oss för att guida under en vandring på Stäketön. Bl a kommer han att berätta om Almarestäket och Stockholms blodbad. Under vandringen ges tillfälle till kaffepaus ute i det fria varför termos och matsäck bör medföras. Hela utflykten beräknas ta ca tre timmar.

Vi samlas kl 10.00 vid församlingshuset vid Värsta allé. För transporten användes egna bilar och de som saknar bil får ta kontakt med någon bekant bilägare för att åka med. Ta gärna kontakt med Lothar Schroeder, tel 795 91 98 så hjälper han gärna till.

Vi räknar med fint väder, men för säkerhets skull ta med sittdyna.

Vårvandring

Onsdagen den 26 maj tar Jocke Arfvidsson med oss på en vandring från Spånga kyrka till Hjulsta vattenpark. Han kommer att visa och berätta om milstenar och runstenar.

Samling vid kyrkan, parkeringen, kl 18.15 för avmarsch.

Nälsta Gård

har öppet söndagen den 13 juni kl 13 - 16 då kaffe/the serveras. Sedan är det stängt över sommaren men öppnar åter söndagen den 22 augusti.

Spånga Fornminnes- och Hembygdsgille

Gillesråd 1999

Ålderman	Gösta Garberg
Stadman	Olle Magnusson
Skriftvårdare	Jens-Ove Näslund
Kassavårdare	Hans Anderson
Arkivarie	Olle Magnusson
Bisittare	Stig Eriksson Anita Etander Inga-Britt Häggström Lothar Schroeder Ingrid Svensson Olle Viderud
Ersättare	Karl-Gunnar Bäck Karin Jonsson Inger Segerstedt
Adjungerad	Lennart Thorsell

Årsavgiften för 1999

Avgiften är för ordinarie medlem kr 80:- samt för övriga familjemedlemmar (på samma adress) kr 10:-.
Spånga Bygden utsändes till familjer endast till den som betalt den högre avgiften.

Gilletts postgiro 26 50 62 - 0

Nya medlemmar

Berit Berggren, Spånga
Tommi Bjerneheim, Spånga
Margareta Björkäng, Spånga
Ragnar Björkäng, Spånga
Britt-Marie Christensson, Spånga
Björn Dahrné, Spånga
Marianne Dahrné, Spånga
Runa Didring, Spånga
Per Ekmark, Vällingby
Ulla-Britt Fogelström, Spånga
Bo Jacobson, Vällingby
Wanda Jacobsson, Vällingby
Inga Jidell, Spånga
Rune Jonsson, Spånga
Pia Löfgren Klockjung, Spånga
Märtha Nordenfeldt Spånga
Barbro Nyberg, Spånga
Evert Palm, Hässelby
Inger Persson, Spånga
Inger Segerstedt, Spånga
Kerstin Thorsell, Vällingby
Bo Werner, Spånga
Harriet Werner, Spånga
Ingrid Westerberg, Spånga
Sven-Olof Westerberg, Spånga
Karin Österlund, Bromma

Välkomna!

ISSN 0281-5079